

Ballettdanserne

Det luktet godt av det brune gresstrået. Jeg var nære nok til å se hvor det hadde fått seg en knekk . Under knekken var det grønt og over knekken, der oksygenet eller fotosyntesen som vi hadde lært at det het i naturfagtimene ikke fungerte, var det brunt. Men godt luktet det. Gutten som satt på ryggen min hveste i øret mitt: ”Gir du deg nå?”

Det var i grunnen et unødvendig spørsmål – all den tid jeg lå som et slakt, presset ned mot gressbakken og inngående studerte døde og døende gresstrå. Den ene hånden min var bendt opp på ryggen og gjorde veldig vondt. Det, sammen med tyngden av den trinne guttekroppen, gjorde at jeg nesten ikke greide å bevege noe annet enn hodet. Og det brukte jeg nå for det det var verdt.

”Ja, jeg gir meg, ”stønnet jeg og nikket slik at haken slo ned i gressbakken under meg. Det halvdøde gresstrået foran meg forsvant inn og ut av synsfeltet mitt.

Det var min egen skyld. Vi hadde samlet oss på fotballplassen rett i nærheten av der de fleste av oss bodde. Bare en tynn, glissen skogstripe skilte plassen fra veien utenfor og rett som det var måtte vi over veien for å hente et skikkelig tåspisskudd som hadde ført lærballen tvers igjennom skogen, over veien og langt inn på plenen til Pingo – en av guttene. Biler var ikke det største problemet – dette var ti år før noen i det hele tatt visste hva fartsdumper betydde.

Vi brukte å samles nede på fotballplassen. Egentlig var det ikke en fotballplass, mer et sted som kunne kalles ei løkke. Banen hellet nedover mot den ene siden og laget som hadde målet nærmest skogen måtte kjempe i svak oppover bakke. Dessuten var det fullt av tuer og slitne gresstrå som gjorde det nesten umulig å fyre av *krypere*. Men det hindret oss ikke i å utkjempe veritable slag på plassen.

Denne dagen hadde vi møttes som vanlig og jeg, i min vane tro, hadde slengt med leppa overfor en av ”blokkungene”. ”Blokkungene” var som tilnavnet antydte tilhørende i en av blokkene som reiste seg store og svarte rett bak der vi bodde. Ungene der var ikke en del av gjengen vår, men de bodde ikke lengre unna enn at de gjerne spilte en fotballkamp eller to med oss. Gjengen forøvrig besto av Pingo, Knut, meg og Kute. Kute het egentlig Knut, men som liten hadde han ikke greid å uttale navnet sitt riktig og dermed ble han hetende Kute. Egentlig ganske praktisk siden vi var så mange som het Knut. Pingo het selvsagt ikke Pingo, like lite som Kjetty het Kjetty og Pølsa het Pølsa. Men av alle tilnavnene vi hadde var det faktisk en mening bak noen av dem. Pølsa het pølsa fordi han så ut som en. Kjetty het så fordi han egentlig het Kjell Atle, men det var så langt at ingen gidde å bruke det. Dessuten var han ikke en i gjengen fordi han var eldre enn oss. Likevel hadde vi litt respekt for Kjetty. Han hadde nemlig satt utfor med en rattkjelke fra den største bakken som munnet ut i veien rett bak den glisne skogen på fotballplassen. Selv om det var lite trafikk på veien hadde Kjetty selvsagt valgt dagen da skjebnen ville det slik at en bil passerte akkurat da han kom susende. Resultatet var en knust kjelke, en knust kjeve og et arr i ansiktet som alle misunte ham i flere år etterpå. Dessuten ble Kjetty aldri helt seg selv etter hendelsen og det skremte oss egentlig mer. Jeg het Knut Arnljot fordi vi måtte skille meg fra Kute og Knut og derved var jeg en av de få som fikk beholde et langt navn.

Gutten som hadde satt seg på ryggen min og som nå flyttet seg var liten og trinn. Så liten at jeg hadde slengt med leppa og flirt høyt da de andre påsto at han hadde brunt belte i Judo. Ikke planer hadde jeg tenkt. Ikke den lille spretten der. Like etter hadde verden svingt sinnsykt rundt

foran øynene mine og før jeg visste ordet av det hadde han slengt meg ned på magen, med hånden i et grep på ryggen min som sikkert ble kalt noe fint på Judospråket, men som egentlig ikke var noen annet enn forferdelig smertefullt. Det hadde skjedd så raskt at jeg egentlig ikke greide å bli sint eller redd. Til alles store overraskelse begynte jeg tvert i mot å flire der jeg lå. Guttene rundt meg rørte urolig på seg. Kanskje trodde de jeg gråt, hvilket jeg ikke gjorde. At det hadde skjedd så raskt og så uventet gjorde at jeg ikke kunne annet enn å stirre på det brune gresstrået og flire. Jeg reiste meg til slutt opp, børstet skitten av meg og nikket til den forurettede blokkungen. Tony het han. Arrig liten faen egentlig. Uansett, han kunne judo.

Vi skulle spille ball mot noen av de større guttene. Et par av dem gikk på ungdomskolen og kunne være harde i taklinger. På det ene laget var Kute, Knut og jeg, sammen med Pølsa og Pingo. Kute, Knut og jeg var nesten bestandig sammen. Vi var *kjernen*. Pølsa var ikke noe fordel å ha med. Han hadde en svak hjerteklaff og vi hadde bestandig streng beskjed om å behandle han forsiktig. Det var moren til Pølsa som sa dette og ulempen var at hun bodde rett i nærheten av Fotballplassen og dermed kunne hun se ut av kjøkkenvinduet og se om vi faktisk var forsiktig med gutten hennes. Den eneste som ikke brydde seg om å være forsiktig var Pølsa selv. Men hver gang vi var på epleslang eller klatret i trær, eller gjorde andre ting som medførte en rask retrett, overlevde han. Selv om hjertemedisinene han gikk på fikk ham til å bli oppblåst og nærmest fiolett i ansiktet etter de hardeste løpeturene. Mange ganger fulgte vi spent med for å se om han rett og slett sprakk.

Pingo derimot, var en fordel å ha med på laget. Han var eldre enn oss, men var nesten bestandig sammen med meg, Knut og Kute. Pingo var liten, senete, sterk og forferdelig kjapp. Lagoppstillingen for øvrig var Pølsa i mål – på grunn av morens banking på kjøkkenvinduet, meg i back og Knut på midtbanen. Egentlig et dumt sted å ha Knut, men alternativet var Kute og han var så liten at motparten ikke engang anså ham som en spiller. De løp han rett og slett overende. Pingo var fremme og skulle score. Vi hadde fordelene av nedoverbakken. Såpass rettferdighet hadde de gitt oss.

Ryktet om den nært forestående kampen hadde faktisk spredt seg. Jeg vet ikke helt hvorfor, vi spilte nesten hver dag nede på banen. Kanskje var det fordi vi hadde avtalt dette for et par dager siden og dermed hadde noen noe å snakke om. Eller kanskje var det rett og slett fordi noen av blokkungene hadde dukket opp for å vise frem gutten som kunne Judo og dermed ble tilskuere.

Knut, som var den oppfinnsomme av oss, hadde noen planer for hvordan vi skulle få et overtak. Planene involverte noen tekniske ting – noe det svært ofte gjorde når det gjaldt Knut. Vi hadde til nabolagets fortvilelse og bekymring oppdaget bruksmulighetene av bensin for en tid tilbake og skapte vel noen våkennetter i nabolaget da vi eksperimenterte med veskens unike muligheter.

Denne gangen hadde Knut foreslått at vi burde skaffe oss fotballsko med knotter. *Knotter*. Bare ordet skapte en lengsel i øynene våre. Fotballsko med knotter. Det var bare de som spilte på ordentlig som hadde det. Og Pølsa selvfølgelig, men han var veldig bortskjemt. Vi andre hadde ikke annet en slitne joggesko med sørgerender og løse sømmer etter tåspisskudd. Kute hadde ikke det en gang. Han kom med tresko, noe som egentlig ikke var lov, men siden det var Kute og han var ufarlig ute på banen, fikk han lov til å bruke dem der. Dette fortalte oss bare at det andre laget var sikker på en rask seier. Ellers hadde vi aldri fått den fordelene. Å bli truffet av en tresko på skinnleggen var ikke til å spøke med. Selv om man gikk på ungdomskolen og var tøff. Nå skulle vi altså skaffe oss knotter.

Vi planla det nøye. I kjelleren til Knut fant vi alt vi behøvde. Skrujern, hammer og skruer. Planen var nemlig å rive ut sålen, smekke inn noen skruer og skru disse ut gjennom sålen foran på skoene. Til å begynne med fant vi ikke andre skruer enn de som faren til Knut hadde brukt til å feste ganske tykke planker ute på verandaen med og de var ganske lange. Om vi skulle skru inn dem ville vi gå rundt på Fotballplassen som på stylder og det ville avsløre oss umiddelbart. Det var nemlig ikke lov og modifisere fottøyet. Ikke at vi hadde spurt eller hadde regler for sånt, men vi regnet med at om ungdomskoleguttene skulle få greie på at vi stilte med fordeler ville de ikke tillate Kute å ha tresko. Dermed ville vi gå glipp av noe som også var endel av planen. Kute var nemlig ikke så hjelpesløs som han så ut for. Han var bare så liten og tynn at ingen trodde det var noe vondt i ham. Kute var tvert i mot et råskinn. Og planen var å sette i vertfall et par av ungdomskoleguttene ut av spill med treskoene dersom kampen gikk i vår disfavør. Men skruene måtte vi gjøre noe med. Resultatet var at vi fant frem en baufile og filte så svetten silte i nesten to timer. Deretter skrudde vi inn knottene og la inn sålene.

Under den første testen virket hele greia lovende. Det var den riktige knatringen når vi spaserte rundt på sementgulvet i kjelleren. Knatret gjorde det også opp tretrappa, selv om vi var forsiktige slik at vi ikke satte merker. Men når vi kom ut på grusen ble det straks vanskelige å bevege seg. I stedet plukket vi av oss fottøyet og som ordenlige fotballspillere knøt vi lissene sammen og hengte dem rundt halsen. Vi var klare til kamp.

Selv om ungdomskoleguttene hadde motbakke forløp det meste av kampen foran vårt mål. Heldigvis var Pølsa faktisk ganske bra til å holde ballen ute. Han var feit og bred, men merkelig nok ikke så sen som feite gjerne blir. Mer enn en gang reddet han skudd som ville ha vært sikre *goller* om noen andre hadde stått der. Vi vendte oss fort til knottene og med en gang vi fikk ballen fra Pølsa la vi av gårde nedover mot det andre målet. Noen ganger fikk vi så stor fart at vi ikke rakk og skyte før vi måtte begynne å bremse for å unngå brenneslene på baksiden av motpartens mål. Men noen ganger – i noen gyldne øyeblikk satte vi tåspisskudd som fikk målmannen på motpartens lag til å krympe seg. Til og med blokkungene som skulle være så tøffe holdt åndeløst kjeft. Et par av ballene som Pingo skjøt var så kraftig at de stoppet ikke før de smalt inn i låveveggen til Pølsas bestemor. Hun bodde helt på den andre siden av grusveien der banen stoppet. En gang forsvant ballen inn gjennom et av vinduene i låven, men det hadde ikke noe å si fordi alle vinduene var forlengst knust av oss likevel. Bare duene inne i låven fikk seg en overraskelse.

Faktisk ledet vi helt til det gjensto ti minutter. Da ble Pølsa ropt inn til middag og jeg måtte gå i mål. Ingen av ungdomskoleguttene tillot at vi satte inn noen av blokkungene fordi det var i mot reglene. Ikke hadde vi vært med på å lage de reglene, men fordi de nå risikerte å tape var det plutselig regler som skulle følges. For oss var det greit. Problemet var at jeg slapp inn to mål og dermed lå vi under med ett. Etter en kort rådslagning der Kute var spesielt ivrig ble det bestemt at det var på tide å ta i bruk Dirty tricks. Kute gliste infernalsk og gledet seg. Allerede etter noen minutter forsvant den ene av ungdomskoleguttene av banen med tårer i øynene og en begynnende blå legg som ville bli skikkelig fargesprakende i morgen. Og siden regler var regler kunne ikke motpartens lag sette inn noen andre de heller.

Det var bare fem minutter igjen og vi hadde en uavgjort situasjon. Dessuten hadde vi et annet problem. Skruene som hadde fungert utmerket begynte å spise seg igjennom sålene på skoene. Spesielt Pingo merket det fordi han var den som sprang mest. Knut hadde også problemer og i mål der jeg sto kjentes det ut som om gressbakken under meg besto av knallharde steiner. Knut og Pingo så mer og mer ut som ballettdansere der de svingte rundt ute på plassen. Til slutt var det så åpenbart at fliring og kauking fra blokkungene fikk motpartens

lag til å surne. De trodde vi drev gjøn med dem. Men vi prøvde bare å overleve. Skruene gnagde og hvis noen oppdaget at vi hadde modifisert utstyret var det godt mulig at vi rett og slett fikk bank av ungdomskoleguttene. Og nå var det ikke bare å stikke av heller. Med de provisoriske knottene ville vi ikke komme langt før de tok oss igjen.

Like før full tid tok Pingo en nydelig piruett – jeg kunne formelig se smertegrinet som skruene i skoene voldte ham da han snurret rundt som den reneste Rapunzel fra Nøtteknekkeren og smekket ballen i mål bak motpartens målvakt. Det ble helt, helt stille. Så brøt jubelen løs. Vi hadde vunnet. Til og med blokkungene jublet sammen med oss. Egentlig lå vi i stadige konflikter med dem, men siden vi alle hadde en felles fiende – nemlig ungdomskoleguttene var de på vår side.

Heldigvis for oss, taklet motparten nederlaget på en slik måte at de rett og slett gikk av banen og forsvant. Og selv om vi måtte stolpre oss helt tilbake til Knuts gårdsplass før vi torde å ta av oss skoene var det verdt det. Blodet og sårene ville leges. Men seieren over ungdomskoleguttene ville aldri bli glemt. Skjenneprekenen når jeg kom hjem etter å ha ødelagt et par utmerkede joggesko ved å bore hull til skurer i dem gjorde ingenting. Selv kallenavnet blokkungene ga oss etter kampen berørte oss ikke noe særlig. Selv om det var på kanten til en fornærmelse. De kalte oss nemlig Ballettdanserne.

Knut Arnljot Braa
Februar 2003